

Stavebníctvo sa rozbieha len s námahou

Dôsledky krízy ťažia slovenské stavebníctvo tak, že svoj reštart prežíva sektor s výkyvmi a namáhavo. Nálada v odvetví sa síce postupne zlepšuje, no je to krehký vývoj. Dopyt po stavebnej produkcii stále nie je taký stabilný, odolný a trvácný, aby stavbárom poskytol istotu, že prácu im na dlhé obdobie dajú aj súkromné, aj verejné zákazky.

Štatistické čísla o vývoji stavebnej produkcie na Slovensku vo februári boli pre bankových analytikov sklamaním. Neprijemne prekvapil najmä 14-percentný útlm v prípade infraštruktúry, ktorej nepomohlo ani priaznivé tohtoročné počasie. Ide pritom o prvý medziročný pokles v tomto segmente od júna minulého roku, pripomína Ľubomír Koršňák, analytik z UniCredit Bank.

Očakávaná intenzívnejšia výstavba diaľnic aj postupné zotavovanie sféry výstavby budov by mali podľa neho stavebníctvo v nasledujúcich mesiacoch opäť vrátiť do rastových čísel. Po piatich rokoch nepretržitého poklesu očakávame, že za rok 2014 vykáže stavebníctvo konečne medziročný rast produkcie, dodáva Ľ. Koršňák.

Dobrou správou však je, že po 4,5 roku sa konečne zastavil pád zamestnanosti v sektore. Tá klesala nepretržite od septembra 2009. Počet zamestnaných osôb v odvetví sa vo februári t.r. zvýšil o 0,5 perc., kým ešte v januári klesol medziročne o 0,8 perc.

Ivo Nittmann

Nálada v slovenskom stavebníctve sa od začiatku tohto roku zlepšuje

Od začiatku roku sa nálada v stavebníctve zlepšuje. Indikátor dôvery v stavebníctve v marci 2014 vzrástol oproti hodnote predchádzajúceho mesiaca o 1 bod. Dôvodom zlepšenia boli priaznivejšie hodnotenia očakávanej zamestnanosti. Aktuálny výsledok je najlepší za posledných päť rokov.

[> s. 2](#)

Stavebná produkcia znovu klesla, vo februári 2014 sa znížila o 3,5 perc.

Stavebná produkcia vo februári 2014 po troch mesiacoch medziročného rastu znovu klesla. V porovnaní s druhým mesiacom minulého roku sa znížila o 3,5 percenta na 233,3 milióna eur. Po zohľadnení sezónnych vplyvov boli výkony stavebníctva vo februári o 1,3 perc. nižšie ako v januári t.r.

[> s. 4](#)

Normy v stavebníctve – apríl 2014

V spolupráci so Slovenským ústavom technickej normalizácie Mesačník slovenského stavebníctva publikuje informácie o aktuálnych slovenských technických normách v stavebníctve a vo výstavbe.

[> s. 14](#)

Konjunkturálne prieskumy

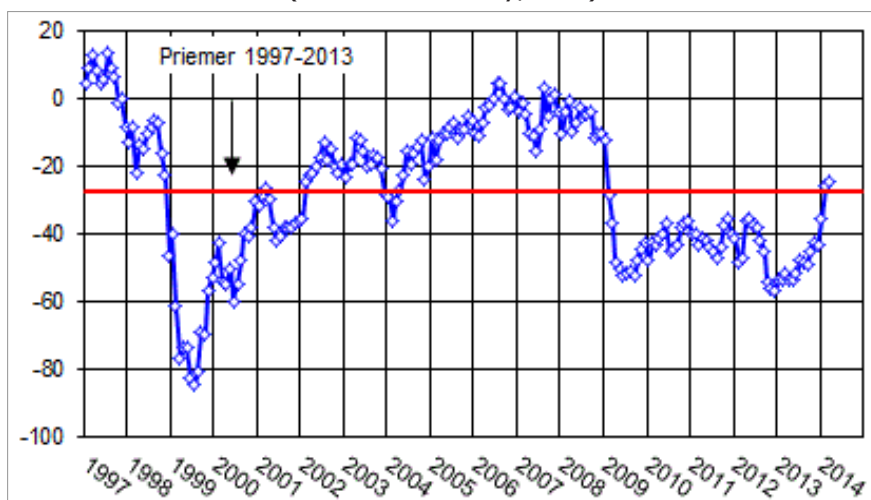
Nálada v slovenskom stavebníctve sa od začiatku tohto roku zlepšuje

Od začiatku roku sa nálada v stavebníctve zlepšuje. Indikátor dôvery v stavebníctve, ktorý hovorí, ako stavebné podniky vnímajú svoju situáciu a aké sú ich očakávania na najbližšie tri mesiace, v **marci 2014** vzrástol oproti hodnote predchádzajúceho mesiaca o 1 bod na -25 percentuálnych bodov (p.b.). Dôvodom zlepšenia boli priaznivejšie hodnotenia očakávanej zamestnanosti. Aktuálny výsledok je najlepší za posledných päť rokov a je už 3 body nad hodnotou dlhodobého priemeru, oznámil Štatistický úrad SR.

V roku 2013 sa od januára do júla (okrem apríla) nálada v stavebníctve na Slovensku

zmenila. V porovnaní so spresnenou hodnotou z februára trojmesačný kĺzavý priemer indikátora ekonomického sentimentu (IES) vzrástol o 0,1 bodu na 96,2 p.b. Do výsledku sa premietol priaznivý vývoj dôvery v priemysle, stavebníctve, službách a medzi spotrebiteľmi, pričom spokojnosť v obchode klesla. IES momentálne prevyšuje hodnotu

Indikátor dôvery v stavebníctve (sezónne očistený, v %)

Graf: Štatistický úrad SR

Nálada v stavebníctve a jej komponenty

Rok 2014: saldá mesačných otázok¹ a zložený indikátor dôvery v stavebníctve²

ukazovateľ	jan.	febr.	mar.
Indikátor dôvery v stavebníctve	-36,0	-26,0	-25,0
Zložky indikátora:			
- súčasná úroveň dopytu	-55	-41	-50
- očakávaný počet zamestnancov	-17	-11	0
Ostatné otázky			
trend stavebnej aktivity	17	20	23
limitujúce faktory ³ :			
- žiadne	8	6	8
- nedostatočný dopyt	70	71	71
- nevyhovujúce poveternostné podmienky	29	36	22
- nedostatok zamestnancov	2	2	2
- nedostatok materiálu a / alebo mechanizmov	1	1	2
- finančné obmedzenia	43	40	42
- iné faktory	2	5	6
Očakávané ceny stavebnej produkcie	-8	18	4
Zabezpečenie činnosti v mesiacoch	8	11	12
Ekonomická situácia	-13	14	25
Očakávaná stavebná aktivita	7	23	12

¹ Saldo: rozdiel medzi pozitívnymi a negatívnymi hodnoteniami respondentov vyjadrenými v percentách (sezónne očistené)

² Indikátor dôvery je aritmetický priemer sald dopytu a očakávanej zamestnanosti

³ Nie sú sezónne očistené
Zdroj: Štatistický úrad SR

zlepšovala, v auguste a septembri ochabla, v októbri a novembri znovu stúpila, aby sa v decembri opäť mierne zhoršila. Na najnižšiu hodnotu od júna 2000 nálada v odvetví spadla v novembri 2012. Vývoj indikátora dôvery v stavebníctve sleduje štatistický úrad od roku 1997, na historicky najnižšej úrovni bol v druhej polovici roku 1999.

rovnaného obdobia vlaňajška (o 5,8 bodu), naďalej však zostáva za úrovňou svojho dlhodobého priemeru (o 8,3 bodu). Indikátor trendu stavebnej aktivity za posledné tri mesiace sa v marci oproti stavu vo februári zvýšil o 3 body na 23 p.b. Zvýšenie stavebnej aktivity zaznamenalo 16 percent podnikov, ako nezmenenú ju posudzovalo 69 perc. a jej zníženie uviedlo 15 perc. oslovených subjektov. Hodnotenie terajšieho dopytu po stavebnej produkcii sa v porovnaní s februárom zhoršilo o 9 bodov na -50 p.b. Za dostatočný ho označilo 47 perc. respondentov, pre 53 perc. odpovedajúcich bol súčasný dopyt nedostatočný.

Medzi najvýraznejšie faktory, čo dnes obmedzujú rast stavebnej produkcie, zaradilo 50 perc. spoločností nedostatočný dopyt po nej, 21 perc. poveternostné podmienky, 17 perc. finančné obmedzenia, 1 perc. nedostatok zamestnancov, 1 perc. nedostatok materiálu alebo mechanizmov.

Štatistický úrad zároveň spresňuje, že vzhľadom na zmenu metodiky výpočtu percentuálneho zastúpenia jednotlivých faktorov súčet presahuje 100 perc. Respondenti ďalej uvádzajú platobnú nedisciplinovanosť odberateľov a z toho prameniáciu druhotnú platobnú neschopnosť, veľkú konkurenciu a nízke ceny prác.

V ekonomike sa nálada v marci oproti predchádzajúcemu mesiacu významne ne-

[> Pokračovanie na s. 3](#)

Dokončenie zo s. 2

Bariéry rastu nepočítavalo v marci 8 perc. stavebných firiem. Vo februári to uviedlo 6 perc. respondentov. V januári a vlni v decembri sa tak vyjadri 8 perc. subjektov, v novembri 11 perc., v októbri 13 perc.

Viac firiem chce znovu prijímať ľudí do práce

Očakávania stavbárov pri odhadoch vývoja zamestnanosti sa v marci oproti februáru zlepšili. Konjunkturálne saldo očakávaného počtu zamestnancov – rozdiel medzi pozitívnymi a negatívnymi hodnoteniami stavebných spoločností vyjadrenými v percentách, sa zvýšilo o 11 bodov na hodnotu 0. V nasledujúcich troch mesiacoch sa prijímať nových ľudí zberá 27 perc. firiem, o stabilizovanom vývoji uvažuje 59 perc. a so znižovaním stavu zamestnanosti a prepúšťaním ráta 14 perc. organizácií.

Konjunkturálne saldo očakávaných cien stavebnej produkcie v nasledujúcich troch mesiacoch sa v marci v porovnaní s februárovým hodnotením znížilo o 13 bodov na hodnotu 5 p.b. Zníženie cenovej hladiny svojej produkcie plánuje 7 perc. odpovedajúcich, so zmenami cien neuvažuje 77 perc.

a ich zvýšenie predpokladá 16 perc. respondentov.

Ako hodnotia podniky vlastnú situáciu

Hodnotenia ekonomickej situácie podnikov vyjadrené konjunkturálnym saldom (25 p.b.) boli v marci oproti predošlému mesiacu priaznivejšie o 11 bodov. So zlepšením ekonomickej situácie svojej spoločnosti počítalo 29 perc. respondentov, zmeny vo vývoji nepredpokladalo 57 perc. a zhoršenie stavu očakávalo 14 perc. firiem.

Pri očakávanej stavebnej aktivite v nasledujúcich troch mesiacoch konjunkturálne saldo kleslo v marci oproti februáru o 10 bodov na 13 p.b. Nižšiu stavebnú aktivitu odhadovalo 9 perc. organizácií, udržanie terajšej hladiny očakávalo 45 perc. a jej zvýšenie predpokladalo 46 perc. subjektov.

Najmenej objednávok je v Prešovskom kraji

Na základe objednávok majú stavebné podniky zabezpečenú prácu v priemere na 12 mesiacov. Najvyššiu zásobu práce podľa veľkostných kategórií majú spoločnosti s 500 a viac zamestnancami (18,3 mesiaca), z hľadiska výrobného zamerania firmy realizujúce inžinierske stavby (15,4 mes.). Z územného hľadiska mali najviac zmluvne potvrdených objednávok respondenti so sídlom v Bratislavskom (15,6 mes.), Trenčianskom (11 mes.) a Žilinskom kraji (10,5 mes.), najmenej v Prešovskom kraji (5,4 mes.).

Konjunkturálny prieskum, zameraný na zhodnotenie momentálnej situácie v ekonomike stavebných firiem a na očakávaný vývoj vybraných ukazovateľov na najbližšie trojmesačné obdobie, vykonáva štatistický úrad každý mesiac. V marci 2014 sa na ňom zúčastnilo 412 subjektov, ktoré reprezentujú celé odvetvie stavebníctva.

Pre objektívnejšie posúdenie vývoja sú odpovede, získané konjunkturálnym prieskumom, spracované ako vážený aritmetický priemer. Ako váhy sú použité hodnoty stavebnej produkcie a pri hodnotení ukazovateľov z oblasti zamestnanosti počet zamestnancov respondentov. Vývoj je vyjadrený pomocou salda, ktoré predstavuje rozdiel pozitívnych a negatívnych hodnotení v percentách. Indikátor dôvery v stavebníctve je kompozitný ukazovateľ, vypočítaný ako aritmetický priemer sald dopytu a očakávanej zamestnanosti.

Pre objektívnejšie posúdenie vývoja sú odpovede, získané konjunkturálnym prieskumom, spracované ako vážený aritmetický priemer. Ako váhy sú použité hodnoty stavebnej produkcie a pri hodnotení ukazovateľov z oblasti zamestnanosti počet zamestnancov respondentov. Vývoj je vyjadrený pomocou salda, ktoré predstavuje rozdiel pozitívnych a negatívnych hodnotení v percentách. Indikátor dôvery v stavebníctve je kompozitný ukazovateľ, vypočítaný ako aritmetický priemer sald dopytu a očakávanej zamestnanosti.

□

Úroveň dopytu (podľa hodnotenia stavebných firiem v marci 2014¹)

	2013										2014		
	mar.	apríl	máj	jún	júl	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	mar.
Stavebníctvo celkovo (sezónne očistené)	-70	-72	-70	-67	-61	-64	-70	-59	-57	-59	-55	-41	-50
Podniky podľa klasifikácie stavieb													
> výstavba budov	-79	-84	-85	-78	-77	-73	-76	-73	-71	-71	-79	-31	-32
- výstavba obytných budov	-93	-99	-99	-87	-77	-59	-65	-45	-38	-67	-88	-92	-87
- výstavba neobytných budov	-77	-81	-83	-77	-77	-75	-77	-75	-76	-71	-77	-24	-26
> inžinierske stavby	-63	-65	-60	-56	-43	-56	-70	-54	-52	-57	-41	-42	-61
> špecializované stavebné práce	-87	-81	-64	-55	-47	-45	-48	-43	-46	-51	-55	-65	-68
Podniky podľa veľkostnej štruktúry													
> od 0 do 19 zamestnancov	-95	-93	-89	-73	-73	-72	-69	-65	-39	-73	-71	-51	-75
> od 20 do 99 zamestnancov	-73	-75	-72	-62	-57	-53	-60	-58	-57	-60	-68	-72	-74
> od 100 do 199 zamestnancov	-69	-77	-73	-67	-63	-62	-62	-56	-64	-64	-68	-60	-71
> od 200 do 499 zamestnancov	-44	-53	-52	-40	-37	-38	-40	-28	-34	-31	-43	-43	-33
> 500 a viac zamestnancov	-79	-77	-64	-66	-50	-66	-83	-66	-66	-64	-41	-17	-38

¹ Výsledné hodnoty vyjadrujú rozdiel medzi pozitívnymi a negatívnymi hodnoteniami respondentov vyjadrenými v percentách

Zdroj: Štatistický úrad SR

Stavebná produkcia

Stavebná produkcia znovu klesla, vo februári 2014 sa znížila o 3,5 perc.

Stavebná produkcia vo februári 2014 po troch mesiacoch medziročného rastu znovu klesla. V porovnaní s druhým mesiacom minulého roku sa znížila o 3,5 percenta na 233,3 milióna eur. Po zohľadnení sezónnych vplyvov boli výkony stavebníctva vo februári o 1,3 perc. nižšie ako v januári t.r. Za prvé dva mesiace dosiahla stavebná produkcia objem 449,6 mil. eur, čo je medziročne o 0,4 perc. menej, oznámil Štatistický úrad SR. V úvode roku výkony odvetvia vzrástli o 3,2 perc. na 216,3 mil. eur.

Produkcia realizovaná stavebnými firmami v tuzemsku vo februári medziročne klesla o 4,9 perc. na 218,4 mil. eur. Jej podiel

na celkovej stavebnej výrobe sa znížil o 1,4 percentuálneho bodu (p.b.) na 93,6 perc. Vývoj tuzemskej produkcie ovplyvnil pokles stavebných prác na novej výstavbe, vrátane modernizácií a rekonštrukcií, o 8,2 perc. na 153 mil. eur. Objem prác na opravách a údržbe vzrástol o 2,5 perc. na 62,1 mil. eur.

V štruktúre tuzemskej produkcie nová výstavba, vrátane modernizácií a rekonštrukcií, vo februári tvorila 70,1 perc. a jej podiel sa medziročne znížil o 2,4 p.b. Podiel prác na opravách a údržbe stúpol na 28,4 perc. „Z hľadiska výrobného zamerania klesol objem prác na inžinierskych stavbách o 14 perc. a na budovách o 2,6 perc. V rámci tuzemska tvorili práce na budovách 81 perc. a inžinierske stavby 19 perc.“ informoval štatistický úrad. Produkcia realizovaná stavebnými firmami v zahraničí vo februári

medziročne vzrástla o 24 perc. na 15 mil. eur a jej podiel na celkovom objeme stavebnej produkcie tvoril 6,4 perc.

Stavebná výroba v tuzemsku za prvé dva mesiace roku klesla o 1,1 perc. na 423,1 mil. eur. Objem prác na novej výstavbe, vrátane modernizácií a rekonštrukcií, sa znížil o 2,5 perc. na 296,2 mil. eur, stavebné práce na opravách a údržbe vzrástli o 2 perc. na 121,8 mil. eur. V štruktúre tuzemskej produkcie klesol podiel novej výstavby, vrátane modernizácií a rekonštrukcií, o 0,9 p.b. na 70 perc. Podiel prác na opravách a údržbe sa zvýšil o 0,8 p.b. na 28,8 perc. Produkcia v zahraničí stúpila o 12,9 perc. na 26,5 mil. eur a jej podiel na celkovej produkcii sektora tvoril 5,9 perc.

Nárast optimizmu v sektore ťahajú najmä veľké subjekty, myslí si analytik VÚB banky

„Priemerný výkon stavebníctva za posledné tri mesiace dosiahol medziročný vzostup 3,3 perc. Z dlhodobého hľadiska ho ale považujeme stále za nadhodnotený. Celoročný rast stavebníctva odhadujeme na úrovni 1 perc.“ uviedol makroekonóm VÚB banky

Andrej Arady. Výkony odvetvia vo februári podľa neho také-
muto rastu síce nenasvedčujú,
no vyhliadky stavebníctva áno.
„Konjunkturálny prieskum medzi
stavebnými podnikmi dlhodobo
ukazuje návrat ich dôvery v ekono-
miku,“ dodal.

Zamestnávateľa v stavebnom sektore podľa prieskumov nateraz neplánujú ďalšie prepúšťanie ľudí, vôbec prvýkrát od začiatku roku 2009. „Firmy majú totiž zabezpečené objednávky v priemere na obdobie najbližších 12 mesiacov, čo je historicky najdlhšie obdobie, v ktorom majú podniky pokrytú svoju činnosť,“ poznamenal A. Arady s tým, že to znižuje mieru neistoty. Dlhé obdobie zabezpečenej činnosti podľa neho naznačuje, že nárast optimizmu ťahajú najmä veľké subjekty, ktoré realizujú veľké zákazky.

Stavebná produkcia na Slovensku v minulom roku dosiahla objem 4,624 miliardy eur a medziročne sa znížila o 5,3 perc. Produkcia v tuzemsku klesla o 5,3 perc. na 4,382 mld. eur.

[> Pokračovanie na s. 5](#)

Stavebná produkcia v SR vykonaná vlastnými zamestnancami¹

index (v %), priemerný mesiac roku 2010 = 100

rok	jan.	febr.	mar.	apríl	máj	jún	júl	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
2012	51,0	53,0	70,5	76,6	92,9	98,7	97,8	99,1	99,3	102,7	101,9	88,6
2013	43,9	50,9	59,3	72,9	79,2	87,7	91,7	95,1	98,6	97,6	103,5	97,6
2014	45,4	49,1										

¹ v stálych cenách, priemer roku 2010 = 100

Zdroj: Štatistický úrad SR

Stavebná produkcia¹ podľa smerov výstavby – budovy

index (v %), priemerný mesiac roku 2010 = 100²

rok	jan.	febr.	mar.	apríl	máj	jún	júl	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
2012	56,8	60,6	76,4	80,5	92,2	98,9	100,2	100,8	99,9	95,9	100,4	95,6
2013	53,3	55,8	62,7	74,3	80,7	85,2	89,1	92,4	94,2	90,8	97,5	99,4
2014	49,8	54,4										

podľa smerov výstavby – inžinierske stavby

index (v %), priemerný mesiac roku 2010 = 100²

rok	jan.	febr.	mar.	apríl	máj	jún	júl	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
2012	35,5	27,5	45,8	57,7	79,3	90,4	88,0	88,6	91,3	111,1	96,1	67,8
2013	17,4	35,0	44,5	52,7	71,0	81,5	91,7	98,2	97,9	106,2	110,0	89,0
2014	30,6	30,1										

¹ stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami

² v stálych cenách, priemer roku 2010 = 100

Zdroj: Štatistický úrad SR

Dokončenie zo s. 4

Objem prác na novej výstavbe, vrátane modernizácií a rekonštrukcií, sa vlani znížil o 9,9 perc. na 3,144 mld. eur, stavebné práce na opravách a údržbe boli medziročne vyššie o 9,1 perc. a dosiahli 1,187 mld. eur. Produkcia v zahraničí klesla o 3,7 perc. na 242,8 mil. eur a jej podiel na celkovej výrobe dosiahol 5,3 perc. V štruktúre tuzemskej produkcie klesol podiel novej výstavby, vrá-

tane modernizácií a rekonštrukcií, o 3,5 p.b. na 71,8 perc. a podiel prác na opravách a údržbe sa zvýšil o 3,6 p.b. na 27,1 perc.

Priemyselná produkcia vo februári stúpila o vyše 9 perc.

Rast priemyselnej produkcie na Slovensku vo februári zmiernil svoju dynamiku. Napriek tomu si však udržal relatívne solídne tempo, keď index priemyselnej produkcie medziroč-

ne po očistení o vplyv počtu pracovných dní stúpol o 9,1 perc. Oproti januáru to znamenalo spomalenie o 3,7 p.b. Za februárovým rastom stál predovšetkým rast produkcie v samotnej priemyselnej výrobe o 11,4 perc., pokračoval štatistický úrad.

V priemere za prvé dva mesiace roku index priemyselnej produkcie medziročne vzrástol o 11 perc., z toho v priemyselnej výrobe o 13,6 perc.

□

Tržby, zamestnanci, mzdy

Tržby v stavebníctve sa vo februári opäť znížili, medziročne klesli o 3 perc.

Po decembrovom vzostupe sa tržby v slovenskom stavebníctve v ďalších dvoch mesiacoch znovu znížili. Ako oznámil Štatistický úrad SR, vo februári 2014 tržby stavebných podnikov zaostali za rovnakým obdobím vlaňajška o 3 percentá a po sezónnom očistení boli na rovnakej úrovni ako v úvode tohto roku.

V januári 2014 sa tržby v stavebníctve znížili medziročne o 3 perc., za prvé dva mesiace roku klesli oproti januáru a februáru vlaňajška takisto o 3 perc.

Tržby stavebných firiem v SR vzrástli vlani v decembri po 23 mesiacoch nepretržitého klesania. V medziročnom porovnaní sa vtedy zvýšili o 6,3 perc. Za celý rok 2013 tržby v slovenskom stavebníctve boli o 6,6 perc. nižšie ako v roku 2012. Najvýraznejší útlm nastal vlani v marci, keď za marcom 2012 zaostali o 17 perc.

V roku 2012 sa tržby v stavebníctve znížili medziročne o 15,2 perc. keď dosiahli 7,7072 miliardy eur. V roku 2011, naopak, s výnimkou dvoch mesiacov rástli a za celý rok sa vtedy ešte zvýšili medziročne o 3,2 perc. na 9,0276 mld. eur.

Po dlhodobom raste sa vo februári 2014 tržby za architektonické a inžinierske činnos-

ti (v stálych cenách z decembra 2010) znížili medziročne o 10,2 perc. Tržby za činnosti v oblasti nehnuteľností sa zvýšili medziročne o 1,1 perc.

Tržby v slovenskom priemysle po januárovom vzostupe o 4,3 perc. medziročne vzrástli aj vo februári (o 4,4 perc.). Po sezónnom očistení zaostali za januárom o 1,5 perc. Za celý rok 2013 sa tržby v priemysle SR zvýšili medziročne o 0,3 perc.

Dlhodobý trend medziročného poklesu zamestnanosti v stavebníctve sa vo februári tohto roku konečne zastavil, pokračoval štatistický úrad.

Počet zamestnaných osôb v odvetví sa v medziročnom porovnaní zvýšil o 0,5 perc. (v januári bol medziročný pokles o 0,8 perc.). V priemere za prvé dva mesiace roku zamestnanosť v stavebníctve zaostala za rovnakým obdobím vlaňajška o 0,2 perc. Za celý rok 2013 klesla zamestnanosť v odvetví medziročne o 4 perc., čo bolo najviac zo sektorov, ktoré sleduje štatistický úrad.

> Pokračovanie na s. 6

Vývoj indexov v stavebníctve

Tržby za vlastné výkony a tovar, stavebná produkcia a ceny stavebných prác, materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve

index (v %), rovnaké obdobie predchádzajúceho roku = 100¹

Ukazovateľ	2013										2014	
	mar.	apríl	máj	jún	júl	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.
Tržby za vlastné výkony a tovar ²	83,5	88,9	84,6	88,5	94,3	92,0	94,0	97,1	98,0	106,3	97,0	97,0
Stavebná produkcia ^{2 3}	84,2	95,2	85,3	88,9	93,8	96,0	99,2	94,9	101,3	110,2	103,3	96,5
Ceny stavebných prác	100,4	100,2	100,6	101,1	100,8	100,7	100,7	100,5	101,1	101,2	101,3	100,9
Ceny materiálov a výrobkov	100,9	99,8	99,6	99,9	99,5	99,0	98,6	97,3	97,7	97,9	98,0	97,1

¹ V stálych cenách, priemer roku 2010 = 100

² Bez stavebných závodov nestavebných podnikov

³ Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami

Zdroj: Štatistický úrad SR

Dokončenie zo s. 5

Zamestnanosť v stavebníctve klesala ne-
pretržite od septembra 2009. Za zamestnané
osoby štatistický úrad považuje zamestnan-
cov a podnikateľov (bez vypomáhajúcich
osôb v domácnosti).

Produktivita práce, meraná stavebnou
produkciou na zamestnanú osobu, sa vo feb-
ruári 2014 medziročne znížila o 0,2 perc. (v
januári sa zvýšila o 4,1 perc.).

Priemerná nominálna mesačná mzda za-
mestnanca v stavebníctve sa za február zní-
žila medziročne o 2,1 perc., keď dosiahla 547
eur (v januári bol pokles o 0,2 perc. pri mzde

580 eur). Za celý rok 2013 sa mzda v staveb-
níctve oproti roku 2012 nezmenila. Priemer-
ná reálna mzda v odvetví klesla vo februári
medziročne o 2 perc., za celý rok 2013 sa
znížila v medziročnom porovnaní o 1,4 perc.

Tržby za vlastné výkony a tovar zahŕňajú
hodnotu tržieb z predaja vlastných výrobkov,
služieb a obchodného tovaru, realizovaných
v sledovanom období a určených pre tuzem-
ských a zahraničných odberateľov, spresňuje
štatistický úrad. Uvádzajú sa bez DPH a bez
spotrebnej dane. Údaje za stavebníctvo sa
získujú mesačne vyčerpávajúco za staveb-
né podniky zapísané v obchodnom registri s
počtom zamestnancov 20 a viac. Za firmy do

19 zamestnancov vrátane sa vykonáva výbe-
rové zisťovanie a nadväzujúci dopočet úda-
jov na celý súbor. Údaje za živnostníkov sa
v mesiaci odhadujú. Na prepočet do stálych
cien sa používajú priemerné ceny roku 2010.
Mesačné údaje za posledný štvrt'rok sú pred-
bežné a spresňujú sa na základe dodatočne
nahlásených opráv mesačných výkazov a
spresňovania cenových deflátorov. Index re-
álnej mzdy je vypočítaný ako podiel indexu
nominálnej mzdy a spotrebiteľských cien.

(sn)

□

Produktivita práce na zamestnanú osobu¹, nominálna a reálna mzda

index (v %), rovnaké obdobie predchádzajúceho roku = 100

Ukazovateľ	2013											2014	
	mar.	apríl	máj	jún	júl	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	
Produktivita práce ² na zamestnanú osobu	88,9	100,4	89,5	93,7	98,5	100,3	103,1	98,0	103,2	110,9	104,1	96,0	
Nominálna mesačná mzda	100,3	102,3	99,2	98,2	100,3	100,2	103,7	102,1	97,5	92,3	99,8	97,9	
Reálna mzda	98,4	100,6	97,5	96,7	98,8	98,9	102,7	101,5	97,0	91,9	99,8	98,0	

¹ Zo stavebnej produkcie vykonanej vlastnými zamestnancami, bez stavebných závodov nestavebných podnikov

² V stálych cenách, priemer roku 2010 = 100

Zdroj: Štatistický úrad SR

Retrospektíva uplynulých dní

Dostupnosť bývania lepšia

31. 3. 2014

Kým v rokoch 2006 až 2008 rástli ceny
nehnuteľností o 40 percent rýchlejšie ako
platy, v súčasnosti je trend opačný. Dostup-
nosť bývania pokorila podľa hlavného eko-
nóma VÚB banky Zdenka Štefanidesa vlaňaj-
šie maximá a dostala sa na ešte priaznivejšiu
úroveň. Celkovo od vrcholu v polovici roku
2008 ceny nehnuteľností podľa neho klesli
o 22 perc.

Ceny nehnuteľností sú voči platom podľa
Z. Štefanidesa na najnižšej úrovni od roku

2005. „Úrokové sadzby na hypotékach sa
znížili veľmi výrazne,“ povedal Z. Štefanides.
V poslednom kvartáli minulého roku bola
ročná percentuálna miera nákladov úverov
na úrovni 4,2 perc., pričom v druhom štvrt-
roku 2008 to bolo 6,4 perc. Vďaka lacným
hypotékam si Slováci v niektorých regiónoch
môžu podľa Z. Štefanidesa dovoliť v porov-
naní s predkrízovým obdobím až dvojnásob-
ne väčší byt.

Hoci väčšina Slovákov býva vo vlastnej
nehnuteľnosti, a teda úverové splátky ne-
pozná, z roka na rok podľa Poštovej banky
narastá podiel tých, pri ktorých sa kúpa bytu

alebo domu bez úveru z banky nezaobíde.
Na Slovensku žije podľa údajov Eurostatu
vo vlastnom bývaní 90,4 perc. obyvateľov.
No osem z desiatich Slovákov každomesačné
splácanie hypotéky alebo úveru na nehu-
teľnosť nič nehovorí. Vo vlastnom, ale s
úverom, žije každý desiaty Slováčok, resp. 9,6
perc. obyvateľov.

Podľa analýzy Poštovej banky Slováci stále
patria medzi národy, ktoré žijú v zaúverova-
ných nehnuteľnostiach zriedkavejšie. No si-
tuácia sa počas uplynulých rokov zmenila aj
na Slovensku. Podiel obyvateľov žijúcich vo
vlastnom, ale s úverom, je 2,5-násobne vyšší
ako v roku 2006, keď predstavoval 3,8 perc.

Tento trend podľa Poštovej banky potvr-
dzujú aj údaje slovenského bankového sek-
tora. Stav úverov na bývanie podľa Národnej
banky Slovenska na konci roku 2013 bol na
úrovni 14,9 miliardy eur. Medziročne sa tak
zvýšil o 11,8 perc. a oproti koncu roku 2006
bol vyšší až trojnásobne.

[> Pokračovanie na s. 7](#)

Priemerný Slovák dlhoval ku koncu vlaňajška 3 807 eur

Priemerný Slovák mal ku koncu minulého roku z banky požičaných 3 807 eur. Vyplynulo to z údajov Európskej centrálnej banky a výpočtov Poštovej banky. Menej ako Slováci dlhovali v prepočte na hlavu obyvatelia Poľska, Lotyšska, Litvy, Maďarska a Bulharska. Najmenej dlhujú Rumuni, a to niečo vyše tisíc eur. Naopak, najväčšími dlžníkmi v únii boli Luxemburčania s priemerným úverom 68,3-tisíc eur.

O Slovákoch sa podľa Poštovej banky často hovorí ako o veľmi šporovlivom národe. „A aj napriek úverovému boomeru úspory slovenských obyvateľov v bankách naďalej prevyšujú úroveň ich úverov,“ uvádza sa v analýze Poštovej banky. Slovák mal v banke ku koncu vlaňajška uložených v priemere 5 064 eur, čo je suma o tretinu vyššia ako hodnota úveru pripadajúca na jedného Slováka.

V rámci EÚ sú slovenské úspory v bankách v prepočte na obyvateľa siedme najnižšie. Najmenej majú na účtoch v bankách Rumuni, a to 1 361 eur na jedného obyvateľa. Naopak, najväčšie úspory pripadajúce na obyvateľa dosiahlo na konci roka 2013 Luxembursko, a to v objeme 85,7-tis. eur. Úspory priemerného Luxemburčana v banke sú tak 17-násobne vyššie ako úspory priemerného Slováka.

Domácnosti v SR majú 60 perc. príjmu priemeru krajín OECD

Príjem domácností na Slovensku dosahuje 60 perc. priemerného príjmu domácností v krajinách Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD). Kým na Slovensku majú domácnosti príjem 14-tis. USD ročne, priemerný príjem domácností v krajinách OECD je 23,1-tis. USD. Najvyšší príjem majú domácnosti v Luxembursku, a to 40,9-tis. USD. Vyplyva to z publikácie Pohľad na spoločnosť 2014, ktorú vydala OECD. Publikácia popisuje najnovší vývoj v krajinách OECD za obdobie posledných dvoch rokov.

Najviac ľudí v relatívnej chudobe, teda s menej ako 50 perc. priemerného príjmu, žije v Izraeli. Priemer v krajinách OECD je 11,3 perc., na Slovensku žije v relatívnej chudobe 7,8 perc. obyvateľov.

Nezamestnanosť na Slovensku dosahuje podľa publikácie alarmujúce čísla, keď so 14,1 perc. nezamestnaných je Slovensko na štvrtom mieste v rebríčku nezamestnanosti v krajinách OECD. Najviac nezamestnaných

obyvateľov evidujú v Grécku, a to 27,9 perc., nasleduje Španielsko (26,5 perc.) a Portugalisko (17,7 perc.). Najmenej nezamestnaných je v Južnej Kórei (3,3 perc.).

Podiel ľudí, ktorí uvádzajú, že si nemôžu dovoliť kúpiť dostatok potravín, sa zvýšil v 23 krajinách OECD, a to najmä v Grécku, Maďarsku a v Spojených štátoch. Nárast v tejto oblasti zaznamenalo aj Slovensko, ale so 14,7-percentným podielom ľudí, ktorí nemôžu dovoliť kúpiť dostatok potravín, je iba mierne nad priemerom krajín OECD, ktorý je 13,2 perc.

Najlepšie sa žije vo Švédsku, Slovensko je na 20. mieste

Najvyššou kvalitou života sa spomedzi členských krajín Európskej únie môže pochváliť Švédsko. Najhoršie je na tom, naopak, Bulharsko. Slovensko sa umiestnilo na 20. mieste, je teda ôsme od konca. Vyplyva to z rebríčka Slovenskej sporiteľne (SLSP), ktorý zostavila na základe údajov Eurostatu o kvalite života v jednotlivých krajinách EÚ. Popredné priečky si vo všeobecnosti rozdelili staré členské štáty únie, chvost tabuľky patrí prevažne krajinám, ktoré do EÚ vstúpili v rozmedzí posledných desiatich rokov.

Švédi vyšli najlepšie pri hodnotení kvality životného prostredia, vysokej schopnosti zvládať zo svojich príjmov nečakané výdavky, ako aj vďaka nízkej dlhodobej nezamestnanosti. Slovensko bodovalo najmä v oblasti príjmovej nerovnosti, ktorá je pomerne nízka. Nízky je v SR tiež počet mladých ľudí, ktorí predčasne ukončia vzdelávanie. V porovnaní s priemerom krajín EÚ sme vyšli dobre aj pri pomere obyvateľov neschopných zvládnuť nečakané výdavky. Na druhej strane, zostáva veľkým problémom Slovenska vysoká dlhodobá nezamestnanosť, ktorá podľa Eurostatu predstavovala 9,4 perc. a bola tak štvrtá najvyššia v rámci krajín EÚ.

Z našich susedných krajín obstálo najlepšie Rakúsko. Vďaka vysokej ekonomickej výkonnosti, nízkej nezamestnanosti a malej miere zločinnosti mu patrí v rebríčku kvality života štvrté miesto. Lepšie ako Slovensko skončila i ČR (14) a Poľsko (18), horšie na tom je zase Maďarsko (25).

„Najhoršia kvalita života je podľa nášho rebríčka v Bulharsku. To má okrem slabšej ekonomickej výkonnosti problém aj s kvalitou životného prostredia. Zo starých členských krajín malo najnižšiu kvalitu života Grécko, ktoré skončilo šieste od konca. Kvalita života je nízka aj v pobaltských štátoch a v Rumunsku,“ uviedol analytik SLSP Martin Baláž.

Rebríček zohľadňoval desať ukazovateľov, a to od ekonomických indikátorov až po údaje o kvalite životného prostredia, priemerný vek dožitia či subjektívny pocit šťastia občanov tej-ktorej krajiny.

Na bývanie si Slováci vo februári požičali takmer 300 mil. eur

1. 4. 2014

Slováci si vo februári 2014 od bánk vzali nové úvery na bývanie v celkovom objeme 297,71 milióna eur. Ide o sumu bez započítania úverov zo stavebných sporiteľní. V medziročnom porovnaní je to nárast o 44,4 percenta. Ako ďalej informovala Prima banka s využitím údajov od Národnej banky Slovenska, priemerná úroková sadzba, za akú si ľudia vo februári požičiavali, klesla na 3,55 perc. a bola tak najnižšia v histórii.

Aj keď medzi najsilnejšie mesiace z pohľadu hypoték zvykli podľa Prima banky patriť skôr tie jarne a jesenné, tohtoročný február ukázal, že apetít Slovákov po úveroch na bývanie rekordne stúpa bez ohľadu na ročné obdobie. Dosiahnutý objem za druhý mesiac tohto roku podľa vyjadrení banky znamenal, že išlo o najsilnejší február v histórii. Celkové portfólio úverov na bývanie bez úverov stavebných sporiteľní medziročne stúplo o 13,8 perc. a presiahlo objem 13 miliardy eur.

„Na raste portfólia úverov na bývanie sa okrem novoposkytnutých úverov vo významnej miere podieľalo aj refinancovanie, ktoré naštartovali najmä nízke úrokové sadzby. Tie sú momentálne na historických minimách,“ uviedla riaditeľka divízie riadenia produktov Prima banky Henrieta Gahérová. Hoci sa banky v marketingových ponukách podľa nej predbiehajú so sadzbami pod úrovňou 3 perc., priemerná sadzba na trhu za február len potvrdzuje, že klienti si v skutočnosti z bánk odnášajú hypotéky s výrazne vyššími sadzbami.

Ceny vo februári 2014

1. 4. 2014

Ceny stavebných prác vo februári 2014 oproti januáru t.r. klesli o 0,4 percenta, oznámil Štatistický úrad SR. V porovnaní s februárom 2013 sa zvýšili o 0,9 perc., v priemere od začiatku roku vzrástli medziročne o 1,1 perc.

> Pokračovanie na s. 8

Ceny materiálov spotrebovaných v stavebníctve vo februári oproti januáru klesli o 0,5 perc., v porovnaní s februárom 2013 sa znížili o 2,9 perc. V priemere od začiatku roku klesli medziročne o 2,4 perc.

Ceny priemyselných výrobcov pre tuzemsko sa vo februári oproti januáru znížili o 1,7 perc., v porovnaní s februárom 2013 klesli o 3,7 perc. V priemere od začiatku roku oproti rovnakému obdobiu vlaňajška klesli o 3,2 perc.

Od januára 2013 ceny výrobcov ráta štatistický úrad na báze roku 2010.

Verejní obstarávatelia by mali platiť priamo subdodávateľom

2. 4. 2014

Tri nové európske smernice o verejnom obstarávaní, ktoré prijala Rada Európskej únie vo februári tohto roku, počítajú aj s priamymi platbami verejných obstarávateľov subdodávateľom. V súvislosti s množiacimi sa reštrukturalizáciami slovenských stavebných spoločností, pri ktorých najviac utrpia ich subdodávatelia, na to upozornili advokáti Andrej Leontiev a Ján Lazur z advokátskej kancelárie TaylorWessing e/n/w/c.

Slovensko musí tieto zmeny prebrať do svojho právneho poriadku najneskôr do dvoch rokov. Advokáti vyzvali prevziať nové smernice čím skôr. Zabránilo by sa tým podľa nich tomu, aby slovenskí politici museli vymýšľať originálne riešenia, čím by sa SR opäť vybrala „svojou cestou“. Cieľom zásadných zmien európskych predpisov o verejnom obstarávaní je zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov, s čím súvisí aj podpora účasti malých a stredných podnikov a zahraničných uchádzačov, a lepšie používanie verejného obstarávania na podporu spoločenských cieľov. Ich spoločným menovateľom je boj proti protekcionárstvu, korupcii a konfliktom záujmov.

Podľa zmien bude možné upraviť právne poriadky členských štátov EÚ tak, aby umožnili verejným obstarávateľom vykonávať priame platby za dodaný tovar, vykonané práce a poskytnuté služby priamo subdodávateľom. „Na Slovensku sme dlhodobo konfrontovaní so situáciami, pri ktorých víťazi veľkých súťaží zadávajú množstvo práce menším subdodávateľom. Týmto subdodávateľom následne odmietajú riadne a včas vyplatiť dohodnuté odmeny napriek tomu,

že zadávateľ obstarávania riadne platí,“ upozornil A. Leontiev.

Následne sa podľa neho stáva, že subdodávateľia prídu v reštrukturalizácii víťaza výberového konania o veľkú časť svojich pohľadávok. „Práve vhodnou zákonnou úpravou možnosti vykonávania priamych platieb subdodávateľom zo strany verejného obstarávateľa by sa dal tento problém do veľkej miery eliminovať,“ dodal A. Leontiev.

Prispôbenie pravidiel účasti na verejnom obstarávaní potrebám malých a stredných podnikateľov sa prejaví okrem iného v tom, že maximálna výška obratu, preukázanie ktorej budú môcť obstarávatelia od uchádzačov požadovať, sa zníži z trojnásobku na dvojnásobok predpokladanej hodnoty zákazky.

J. Lazur vyzdvihol podrobnejšie pravidlá na zabránenie účasti osôb s určitou „kriminálnou“ minulosťou na verejnom obstarávaní. Nová úprava rozširuje povinnosť vylúčiť záujemcu alebo uchádzača z účasti na verejnom obstarávaní na prípady, keď boli z určitých trestných činov právoplatne odsúdení riaditelia spoločností alebo akíkoľvek iní pracovníci, ktorí majú u záujemcu alebo uchádzača právomoci zastupovať, prijímať rozhodnutia alebo vykonávať kontrolu.

„Aj súčasný slovenský zákon o verejnom obstarávaní sa v takýchto prípadoch obmedzoval len na uchádzača a jeho štatutárny orgán, po novom sa už bude pozerieť aj na prokuristov, vedúcich zamestnancov, členov dozorných rád a podobne,“ spresnil J. Lazur.

SR bude musieť zároveň upraviť tie časti zákona o verejnom obstarávaní, ktoré sa týkajú zákazu účasti na verejnom obstarávaní. EÚ po novom od členských štátov požaduje, aby aj subjekty, ktoré sa dopustili konania, za ktoré je možné uložiť zákaz účasti na verejnom obstarávaní, mali možnosť dodatočne preukázať svoju spoľahlivosť. Môžu to urobiť napríklad tak, že predložia dôkazy o opatreniach, ktoré prijali na to, aby k ďalším pochybeniam už nedochádzalo.

Situácia v stavebníctve zamestná aj vládu, chystajú sa dve novely

2. 4. 2014

Zlá platobná morálka v sektore stavebníctva, ktorá vedie k tomu, že dodávateľia neplatia riadne svojim subdodávateľom či poskytovateľom materiálu. To je momentálne jeden z najväčších problémov slovenského stavebníctva. Situácia vyústila až do

toho, že 74 percent riaditeľov stavebných firiem chce podľa prieskumu spoločnosti CEEC Research zastaviť stavby, na ktorých práve pracujú, a riešiť problémy s platením súdne.

Situáciu preto uvažuje riešiť aj vláda SR. Trojica ministrov – vnútra, spravodlivosti a dopravy, pripravuje novely Obchodného zákonníka a zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Šéf rezortu spravodlivosti Tomáš Borec už avizoval, že novú legislatívu predstaví v polovici tohto roku.

Pri zákone o konkurze a reštrukturalizácii chce ministerstvo zaviesť do praxe nové obdobie ešte pred samotnou reštrukturalizáciou. Pôjde o tzv. obdobie krízy, v ktorom budú stanovené zákonné povinnosti pre podnikateľov, ktorí sa do takejto situácie dostanú. „Budú musieť vykonať určité úkony, aby sa prostriedky, ktoré sú ešte v podniku, nedostali mimo firmy a aby neboli ukrátení veritelia,“ poznamenal T. Borec.

Na Stretnutí lídrov slovenského stavebníctva 2014, ktoré sa v marci uskutočnilo v Bratislave a na ktorom spoločnosť CEEC Research predstavila najnovšiu kvartálnu analýzu stavebníctva v SR, stavebné firmy navrhovali niekoľko opatrení. Napríklad to, aby sa splatnosť faktúr výrazne skrátila alebo aby neuhrádzanie faktúr bolo trestným činom. Minister dopravy Ján Počiatek na stretnutí uviedol, že sa nebráni akémukoľvek nápadu. Väčšina návrhov, ktoré prichádzajú od firiem, podľa neho rieši len danú konkrétnu potrebu firmy. „Ale je tu aj druhá strana a treba tento stav vyvážiť, aby to bol čo najmenší zásah do podnikateľského prostredia,“ dodal J. Počiatek.

Starostovia by mali mať lehotu na podpis stavebného povolenia

4. 4. 2014

Vnovom navrhovanom znení stavebného zákona nie je určená konkrétna lehota pre starostov a primátorov na podpísanie stavebných povolení. Stavebné konania sa podľa prezidenta Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska (ZSPS) Zsolta Lukáča bezdôvodne predlžujú.

„Pokiaľ má starosta alebo primátor od stavebných úradov podklady na vydanie stavebného povolenia kompletne, nič mu nebráni, aby ho podpísal. V súčasnosti nemá stanovenú lehotu a nie je ani inak zodpovedný,“ upozorňuje Z. Lukáč.

[> Pokračovanie na s. 9](#)

Je preto presvedčený, že ak sa do nového stavebného zákona v rámci pripomienkovania takáto lehota zapracuje, môže to byť pre stavebníkov prospešné.

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR plánuje plne elektronizovať všetky činnosti na stavebných úradoch. Cieľom je, aby plánovanie a schvaľovanie stavieb nebrzdila zbytočná byrokracia. „Chceme, aby firmy aj občania mohli napríklad podať žiadosť o územné rozhodnutie či stavebné povolenie priamo z domu alebo kancelárie,“ vysvetlil hovorca rezortu Martin Kóňa.

Po novom sa budú na zamestnancov stavebných úradov klásť prísnejšie kvalifikačné podmienky. „Zvyšujú sa aj nároky na obce, ktoré si budú musieť podrobnejšie definovať územie na svoj ďalší rozvoj,“ uviedol M. Kóňa k ďalším navrhovaným zmenám. Pripomenul, že na znení zákona sa podieľala široká odborná verejnosť, ktorá bola súčasťou vytvorených pracovných skupín.

„Konečný návrh je kompromis všetkých zúčastnených strán. Predložených bolo okolo 700 vecných pripomienok, z ktorých približne 20 percent bolo akceptovaných a zapracovaných do návrhu nového stavebného zákona,“ doplnil hovorca.

ZSPS: pri projektoch financovaných z eurofondov by nemala rozhodovať len cena

8. 4. 2014

Najnižšia cena by nemala byť jediným kritériom vo verejnom obstarávaní pri využívaní eurofondov. Myslí si to Zväz stavebných podnikateľov Slovenska (ZSPS). „Vyžadovanie jediného kritéria, ktorým je najnižšia cena, je síce pohodlné pre verejného obstarávateľa, ale neprináša najvyššiu kvalitu obstarávanej investície pre investora. Výsledkom potom môže byť sporná trvalá udržateľnosť projektov, výška prevádzkových nákladov, kvalita, niekedy bezpečnosť. To všetko vyvoláva dodatočné náklady u investora, ktoré mu už nikto z prostriedkov Európskej únie nezaplatí,“ hovorí člen prezídia ZSPS Vladimír Jurík.

Z pohľadu doterajších skúseností vidí zväz rezervy v efektívnosti riadenia procesu prípravy a implementácie projektov financovaných z eurofondov. Za dôležitú v nasledujúcom programovom období 2014 až 2020

považuje možnosť takzvaných horizontálnych prepojení, čo by znamenalo, že jeden projekt môže byť financovaný z viacerých operačných programov, prípadne kombináciou so zdrojmi dvojstrannej cezhraničnej spolupráce.

Naopak, pozitívne ZSPS hodnotí obrovský záujem o eurofondy a schopnosť miest a obcí poučiť sa z minulého obdobia, ako aj ich rastúcu profesionalitu pri príprave projektov. „Schopnosť vytvárať združenia v záujme efektívneho využívania zdrojov na regionálnej báze je takisto významným krokom oproti predchádzajúcemu programovému obdobiu,“ poznamenáva V. Jurík.

V nasledujúcich siedmich rokoch by sa malo Slovensko podľa stavebných podnikateľov zamerať viac na projekty zvyšujúce nekonzumnú kvalitu života občanov, predovšetkým pre deti, mládež a seniorov. V prípade malých a stredných firiem odporúča ZSPS namiesto dotovania určitých činností, zhoršujúceho konkurenčné trhové prostredie, vytvárať infraštruktúru na ich rozvoj, a to najmä v oblasti služieb, čo má pomôcť regionálnej zamestnanosti.

Úspechom podľa V. Juríka bude, ak sa vďaka eurofondom podarí naštartovať ekonomiku SR tak, že peniaze Európskej únie, ktoré ju dotujú, budú po roku 2020 potrebné iba v minimálnej miere. „Vo verejnom sektore by nemal nastať návyk na to, že eurofondy budú trvale plniť investičnú funkciu miest. Absencia strategického plánovania v obciach a mestách sa môže prehĺbiť následkom návyku na dotácie, a to by nebolo dobré,“ dodáva.

(tasr, sn)

Rezort financií chystá zmeny v miestnych daniach

9. 4. 2014

Zákon o miestnych daniach sa zrejme dočká úprav. Ministerstvo financií SR na základe požiadaviek miest a obcí, ktoré sú správcami týchto daní, predložilo do pripomienkového konania návrh novelizácie zákona. „Po novom by sa mali spresniť niektoré ustanovenia zákona, ktoré sa v praxi aplikovali nejednotne, zjednoduší sa správa miestnych daní a rozšíri sa možnosť poskytovania úľavy či zníženia poplatku za odpady,“ uvádza v tlačovej správe rezort financií.

Novelou zákona sa spresňuje predmet dane zo stavieb pri stavbách hromadných garáží a pri stavbách na individuálnu rekreáciu. Budú sa rozlišovať samostatne stojace

garáže a stavby hromadných garáží. Rozlíšené tiež budú garáže umiestnené pod zemou a také, ktoré sú umiestnené v rámci viacúčelovej stavby.

Po novom sa tak budú zdaňovať aj samostatné časti viacúčelových stavieb. Táto úprava sa vzťahuje práve na podzemné garáže, ktoré budú zdaňované podľa zastavanej plochy s príplatkom za podlažia. Mestá a obce budú môcť pre podzemné garáže stanoviť aj nižšie sadzby tak, aby daňovo zvýhodňovali výstavbu pod zemou. Zdaňovať sa budú aj stavby, ktoré sú postavené na pilótach. V návrhu rezortu financií sa ďalej rozširuje aj zdaňovanie pozemkov o také, na ktorých sú umiestnené transformačné stanice alebo predajné stánky. Mestá a obce budú mať v týchto prípadoch možnosť určiť inú sadzbu dane z pozemkov.

Priamo v zákone o miestnych daniach bude tiež vymedzené, čo sa bude považovať za ubytovacie zariadenie. Zoznam zariadení sa novelou rozširuje o byt, rodinný dom, byt v rodinnom dome či byt vo viacúčelovej stavbe. Na nehnuteľnosti, ktoré sú prenajímané, sa to vzťahovať nebude. „Tým sa odstráni nejednotný výklad ustanovenia o ubytovacom zariadení, na ktorý upozorňovali mestá a obce, ktoré vinou toho prichádzajú o daňové príjmy,“ tvrdí ministerstvo.

Ministerstvo v rámci novely navrhuje, aby mestá a obce mohli stanoviť úľavy pri poplatku za odpad pre niektoré skupiny obyvateľov, napríklad seniorov alebo osoby ZTP, priamo vo svojom všeobecne záväznom nariadení. V súčasnosti môžu udeľovať úľavy len na základe individuálnej žiadosti, čo pre niektoré obce predstavuje administratívnu záťaž.

S cieľom znížiť administratívnu záťaž poplatníkov sa tiež navrhuje, aby mohli daňovníci naraz zaplatiť poplatok, ktorý im bol vyrubný v splátkach. Novela zákona by mala účinnosť nadobudnúť 1. novembra 2014.

Počas dvoch rokov sa začali práce na výstavbe 74 kilometrov diaľnic

10. 4. 2014

Počas dvojročného obdobia od apríla 2012, čo je ministrom dopravy Ján Počiatek, sa na Slovensku začali práce na výstavbe siedmich úsekov diaľnic a rýchlostných ciest v dĺžke 74 kilometrov, z toho 46 km v plnom a 28 km v polovičnom profile.

> Pokračovanie na s. 10

Vo výstavbe sú aj ďalšie tri diaľničné úseky v dĺžke takmer 37 km, kde sa práce začali ešte počas predošlého ministra dopravy Jána Figel'a. Súčasnú vedenie ministerstva stále trvá na tom, že je reálne rozostavať dovedna 310 km a odovzdať viac ako 100 km diaľnic a rýchlostných ciest do konca funkčného obdobia vlády o dva roky.

„Na začiatku druhého roka vládnutia sa nám podarilo vyhlásiť päť diaľničných obstarávaní v predpokladanej hodnote viac ako 1,2 miliardy eur, z ktorých tri sme počas uplynulého roku aj úspešne uzavreli. Len v roku 2013 sa nám podarilo rozostavať takmer 60 km diaľnic a rýchlostných ciest, ktorých reálna vysúťažaná hodnota presahuje 1,2 mld. eur,“ uviedol hovorca ministerstva dopravy Martin Kóňa. Prvé dva roky v rezorte dopravy označil za mimoriadne náročné. „Kým prvý rok bol v znamení konsolidácie po predchádzajúcom vedení, ten uplynulý už bolo vidieť výsledky našej práce,“ dodal.

Podpora bývania sa vlní zvýšila o 6,7 perc.

10. 4. 2014

Výdavky na rozvoj bývania v minulom roku dosiahli dovedna 246,14 milióna eur a boli o 6,7 percenta (o 15,42 mil. eur) vyššie oproti roku 2012. Štát z tejto sumy podporil bývanie vo výške 146,39 mil. eur. Vyplýva to z informácie o poskytnutej podpore do oblasti bývania prostredníctvom Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB) a Programu rozvoja bývania za rok 2013, o ktorej rokovo vládla SR.

ŠFRB poskytol vlni na podporu bývania na základe 873 zmlúv celkovo 154,66 mil. eur, čo je medziročne o 8,9 perc., resp. o 12,65 mil. eur viac. Z uvedenej sumy predstavoval transfer zo štátneho rozpočtu, podobne ako predvlni, 54,9 mil. eur. Zvyšných 99,76 mil. eur tvorili mimorozpočtové zdroje fondu zo splátok úverov poskytnutých v predchádzajúcich rokoch.

Úvery fondu na obnovu bytových budov v minulom roku dosiahli 82,15 mil. eur a oproti roku 2012 vzrástli o 19,3 perc., teda o 13,32 mil. eur. Prostriedky na kúpu bytu vo výške 26,59 mil. eur stúpili o 131,5 perc., resp. o 15,1 mil. eur, z toho na kúpu nájomných bytov išlo 24,77 mil. eur. Fond poskytol na zateplovanie bytových domov 24,02 mil. eur, čo je o 14,7 perc. (o 3,08 mil. eur) viac ako v predošlom roku.

Pôžičky na výstavbu nájomných bytov v objeme 12,66 mil. eur boli nižšie o 51,2 perc., čiže o 13,3 mil. eur. Výdavky na výstavbu bytov do vlastníctva za 8,95 mil. eur klesli o 33,9 perc., resp. o 4,6 mil. eur. Úvery na výstavbu a obnovu zariadení sociálnych služieb dosiahli 295,72-tisíc eur, čo je 4,25-násobne, alebo o 960,23-tis. eur medziročne menej.

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja vlni poskytlo na výstavbu a obnovu bytového fondu dotácie vo výške 22,2 mil. eur, čiže o 10,5 perc., resp. o 2,12 mil. eur viac. Z toho na obstarávanie nájomných bytov išlo 16,74 mil. eur, na odstránenie systémových porúch 4,4 mil. eur a na obstarávanie technickej vybavenosti 1,05 mil. eur. Ministerstvo zároveň v roku 2013 poskytlo dotáciu 1,6 mil. eur na obstaranie 28 náhradných bytov. Zo štátneho rozpočtu boli vlni na tento účel vyčlenené peniaze vo výške 13,55 mil. eur a neskôr ich rezort financií zvýšil na 20,55 mil. eur.

Štátna prémie k stavebnému sporeniu vlni dosiahla 38,92 mil. eur, čo je medziročne o 1,4 perc. (o 549,41-tis. eur) menej. Štátny príspevok k hypotekárnym úverom v objeme 28,76 mil. eur vzrástol o 4,1 perc., resp. o 1,13 mil. eur.

Európska komisia starostlivo preskúma fúziu Holcimu a Lafarge

11. 4. 2014

Európske protimonopolné úrady starostlivo preskúmajú navrhovanú fúziu švajčiarskeho producenta cementu Holcim s francúzskym konkurentom Lafarge. Vyhlásil to európsky komisár pre hospodársku súťaž Joaquín Almunia. Vzhľadom na veľkosť spoločností, ktoré sú hlavnými hráčmi na európskom trhu, môže posudzovanie trvať niekoľko mesiacov, naznačil komisár. Zlúčením koncernov Holcim a Lafarge by v prípade súhlasu regulačných úradov podľa agentúry Reuters vznikol najväčší producent cementu na svete s ročnými tržbami 44 miliárd USD.

Holcim a Lafarge oznámili fúziu v pondelok 7. apríla. Transakcia sa uskutoční formou výmeny akcií, pričom jedna akcia koncernu Holcim sa bude vymieňať za jednu akciu Lafarge, teda v pomere 1:1. Vzhľadom na to, že pred otvorením obchodovania 7. apríla mal Holcim trhovú kapitalizáciu 21,58 mld. eur a Lafarge 18,42 mld. eur, znamenalo by to, že francúzska firma je pri fúzii hodnotená s prémieou 17 percent.

Aby nová spoločnosť získala povolenie od regulačných úradov, bude musieť znížiť svoje aktíva od 10 do 15 percent celkových ziskov pred úrokmi, zdanením a odpismi (EBIT-DA). Očakáva sa, že transakcia by sa mala definitívne uzavrieť v prvej polovici roku 2015. Výsledkom zlúčenia má byť gigant s trhovou hodnotou približne 55 mld. USD.

Predsedom predstavenstva spoločnosti bude Wolfgang Reitzle (65, dnes člen správnej rady Holcimu), šéfom novej firmy sa stane Bruno Lafont (58, dnes prezident a generálny riaditeľ Lafarge). Spoločná firma má byť naďalej upísaná na burzách SIX v Zürichu a Euronext v Paríži.

Súd začal reštrukturalizačné konanie voči Doprastavu

14. 4. 2014

Otkresný súd Bratislava I rozhodol o začatí reštrukturalizačného konania voči Doprastavu, a.s., na jeho návrh. Rozhodnutie súdu bolo zverejnené v piatok minulý týždeň v Obchodnom vestníku. „Cieľom reštrukturalizácie je dostať spoločnosť do stavu, aby mohla uhrádzať svoje záväzky načas,“ oznámil hovorca Doprastavu Michal Krajčír. Neuvedol, koľko firma dlhuje svojim veriteľom, resp. dodávateľom.

Doprastav požiadal o súhlas s reštrukturalizáciou 24. marca. Zdôvodnil to vysokými záväzkami a nezaplatenými faktúrami za investorom objednané práce na výstavbe ciest v Poľsku, pre ktoré sa už podnik obrátil aj na príslušný poľský súd. Presnú výšku škody dosahujúcej niekoľko desiatok miliónov eur určia znalci. Neoficiálne sa hovorí o 40 mil. eur.

„Spoločnosť v čase reštrukturalizácie bude v zmysle zákona plniť všetky svoje záväzky a snažiť sa, aby boli veritelia uspokojení v čo možno najväčšom rozsahu,“ uviedol M. Krajčír ešte v závere marca. Ako dodal, reštrukturalizácia je dočasný stav a cieľom tohto nevyhnutného kroku je ozdraviť a stabilizovať firmu tak, aby mohla naďalej pokračovať vo svojej činnosti a plniť svoje zmluvné záväzky.

Doprastav má momentálne zakontrahované viaceré zákazky, ktoré podľa hovorca riadne realizuje a bude v čase reštrukturalizácie uskutočňovať v zmysle podpísaných zmlúv. Podľa spoločnosti nehrozí prepúšťanie zamestnancov, ba naopak, je pravdepodobné, že bude prijímať nových ľudí.

[> Pokračovanie na s. 11](#)

Doprastav ubezpečil, že počas reštrukturalizácie dokáže vykonávať vlastné práce na realizovaných a rozbiehajúcich sa diaľničných stavbách v SR. Podnik je zároveň pripravený plniť si svoje záväzky voči subdodávateľom. „Doprastav má aktuálne približne 1 100 zamestnancov. Na nové diaľničné úseky, ktoré staviame alebo začneme stavať, budeme prijímať zamestnancov podľa potreby,“ vyhlásil M. Krajčír. Spoločnosť spolu s inými partnermi buduje úseky diaľnice D1 Fričovce - Svinia (plán dokončenia v roku 2015), rýchlostnej cesty R2 Pstruša - Kriváň (2015), D3 Svrčinovec - Skalité (2016) a D1 Hričovské Podhradie - Lietavská Lúčka (2018).

Doprastav tvrdí, že je pripravený realizovať aj stavbu 13,5-kilometrového úseku diaľnice D1 Lietavská Lúčka - Višňové - Dubná Skala. Súčasťou stavby je tunel Višňové v dĺžke 7,5 kilometra. „Očakávame, že nás Národná diaľničná spoločnosť (NDS) osloví a podpíšeme zmluvu,“ uviedol v piatok M. Krajčír. Rada Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO) totiž zamietla odvolanie firiem Skanska a Strabag v súťaži na výstavbu uvedenej diaľnice. Združenie oboch spoločností predtým neuspelo na úrade s námietkami proti svojmu opätovnému vylúčeniu zo súťaže.

V trojizbových bytoch žije vyše 43 perc. Slovákov

15. 4. 2014

Najčastejším príbytkom Slovákov je trojizbový byt. Podľa výsledkov prieskumu banky ČSOB, ktorý sa uskutočnil od 1. do 23. marca 2014, býva v trojizbovom byte 43,2 percenta z 1 281 oslovených respondentov. Takmer štvrtina Slovákov býva v dvojizbových bytoch, 12,9 perc. v garsónkach a 10,4 perc. v štvorizbových bytoch. V jednoizbových bytoch žije 7,8 perc. opýtaných.

Viac ako polovica účastníkov prieskumu by si želala bývať v rodinnom dome, pričom 45 perc. respondentov snáva o byte. Z nich si najviac respondentov želá trojizbový byt (13,6 perc.). Nasledujú garsónka (10,8 perc.), štvorizbový byt (9,1 perc.) a jednoizbový, ktorý si praje 1,8 perc. oslovených respondentov.

Otázka nového bývania je v tomto období aktuálna takmer pre 19 perc. Slovákov, pričom v najbližšom roku chce tento problém riešiť približne 12 perc. respondentov. Do piatich rokov sa potrebuje so svojím bývaním vyrovnáť bezmála 40 perc. opýtaných a

zhruba 30 perc. z nich to zatiaľ v pláne nemá vôbec.

Najviac ľudí, ktorí momentálne riešia vlastné bývanie, žije v Nitrianskom (28,8 perc.) a Banskobystrickom (27,4 perc.) kraji. Naopak, najväčšia skupina, ktorá nepotrebuje riešiť bytovú otázku, je zo Žilinského kraja (37,4 perc.).

V priebehu piatich rokov sa však situácia pravdepodobne zmení, tvrdí ČSOB. „Podľa prieskumu začnú bytovú otázku vo zvýšenej miere riešiť obyvatelia prešovského (44,7 perc.), bratislavského (41,7 perc.) a banskobystrického (40,2 perc.) regiónu,“ konštatovala spoločnosť.

(tasr, sn)

Slovensko má do konca roku 2015 využiť z peňazí EÚ ešte 5,477 mld. eur

16. 4. 2014

Slovensko má z peňazí Európskej únie v programovom období 2007 až 2013 využiť do konca roku 2015 ešte 5,477 miliardy eur, čo je 47,14 percenta z celkovej alokovanej sumy 11,619 mld. eur. Štát má v rámci spolufinancovania projektov do konca budúceho roku z vlastných prostriedkov zaplatiť 927,45 milióna eur, čiže 47,46 perc. zo záväzku 1,954 mld. eur. Vyplýva to z výsledkov využívania eurofondov vo všetkých štrnástich operačných programoch ku koncu marca t.r.

Do konca roku 2014 musí SR využiť zo zdrojov EÚ dovedna 290,53 mil. eur v ôsmich programoch. V piatich z jedenástich väčších programov je potrebné zo záväzku roka 2011 minúť do konca tohto roku ešte 274,52 mil. eur. Podiel čerpania tohto záväzku dosiahol celkovo 82,48 perc. Program Informatizácia spoločnosti má do konca terajšieho roku vyčerpať 128,68 mil. eur (čerpanie záväzku 2011 na úrovni 16,94 perc.), Vzdelávanie 84,7 mil. eur (12,32 perc.), Výskum a vývoj 51,51 mil. eur (72,7 perc.), Životné prostredie 8,83 mil. eur (96,51 perc.) a Bratislavský kraj 792,54-tisíc eur (95,43 perc.). V troch malých programoch je potrebné zo záväzku roka 2012 použiť do konca tohto roku vyše 16 mil. eur. Z toho v programe Cezhraničná spolupráca SR-ČR ide o 8,54 mil. eur (miera čerpania 45,32 perc.), Interact II má použiť 5,91 mil. eur (8,88 perc.) a Rybné hospodárstvo 1,56 mil. eur (20,85 perc.).

Z európskych peňazí treba zo záväzkov rokov 2012 a 2013 do konca roku 2015 využiť vo všetkých štrnástich programoch 5,186 mld. eur. Zo záväzku na rok 2012 pre veľké

programy, ktorý sa využíval ku koncu marca na 35,7 perc., je nutné do záveru budúceho roku minúť v ôsmich programoch 1,025 mld. eur. Zo záväzku 2013 treba vo všetkých programoch vyčerpať 4,161 mld. eur. Miera čerpania tohto záväzku v jedenástich hlavných programoch, v ktorých je potrebné vyčerpať 4,126 mld. eur, dosiahla 0,68 perc. Z vlaňajšieho záväzku využili časť peňazí EÚ iba programy Zdravotníctvo (26,12 perc.) a Doprava (0,59 perc.). V troch malých programoch, kde zo záväzku na rok 2013 zostáva minúť 35,54 mil. eur, sa nevyčerpal nič.

Tempo rastu nových objednávok sa spomalilo na necelých 7 perc.

16. 4. 2014

Tempo rastu nových objednávok v slovenskom priemysle sa naďalej spomaľuje. Po januárovom vyše 9-percentnom medziročnom vzostupe sa nové zákazky priemyslu vo februári 2014 zvýšili o 6,9 percenta na 3,74 miliardy eur. V medzimesačnom porovnaní po zohľadnení sezónnych vplyvov to znamenalo pokles o 2,4 perc. Od začiatku roku 2014 sa tak nové objednávky v priemysle medziročne zvýšili o 8 perc. na 7,326 mld. eur. Informoval o tom Štatistický úrad SR.

Nové zákazky v slovenskom priemysle po krízovom prepade v roku 2009, keď medziročne klesli o 19,9 perc. (na 27,2 mld. eur), začali v ďalšom roku ožívať. Za celý rok 2010 napokon zaznamenali medziročný nárast o 26,6 perc. (na vyše 34 mld. eur). V roku 2011 sa priemyselne objednávky zvýšili oproti predošlému roku o 8,3 perc. (na 37,2 mld. eur), v roku 2012 sa ich dynamika ešte mierne zrýchlila na 13,1 perc., keď dosiahli takmer 41,4 mld. eur.

Vláda SR schválila Operačný program Integrovaná infraštruktúra

17. 4. 2014

Znového Operačného programu Integrovaná infraštruktúra na roky 2014 až 2020, ktorý s pripomienkami schválila vláda SR, bude možné využiť na dopravu a rozvoj informačnej spoločnosti celkovo 4,749 miliardy eur.

> Pokračovanie na s. 12

Zdroje Európskej únie z tohto objemu tvoria 4,037 mld. eur a národné spolufinancovanie 712,35 milióna eur. Európske peniaze v rámci programu Integrovaná infraštruktúra predstavujú 29 percent z celkovej alokácie nového programového obdobia eurofondov vo výške 13,92 mld. eur. Program pripravilo ministerstvo dopravy v spolupráci s rezortom financií.

„V novom finančnom rámci sa nám podarilo s Európskou komisiou vyrokovať viac ako 4 mld. eur na dopravné projekty a informačnú spoločnosť. Po mnohých náročných rokovaníach môžem povedať, že Operačný program Integrovaná infraštruktúra už dnes zohľadňuje všetky národné, ale aj európske priority, čo potvrdilo schválenie tohto dokumentu Hospodárskou a sociálnou radou aj vládou SR,“ povedal minister dopravy Ján Počiatek, ktorý návrh programu predložil.

Vláda poverila ministra dopravy uskutočniť záverečné rokovania s Európskou komisiou. „Verím, že komisia nám operačný program schválí na jeseň. Naším zámerom je využiť európske zdroje tak, aby sa doprava na Slovensku stala rýchlou, bezpečnou a plynulou, a tým sa cestovanie v SR dostalo na úroveň štátov západnej Európy,“ dodal J. Počiatek.

V Operačnom programe Integrovaná infraštruktúra je na dopravu určených dovedna 3,66 mld. eur (zdroje EÚ dosahujú 3,111 mld. eur a spolufinancovanie 548,93 mil. eur), na informačnú spoločnosť je 989,43 mil. eur (841,02 mil. eur, resp. 148,41 mil. eur) a na technickú pomoc 100 mil. eur (85 mil. eur, resp. 15 mil. eur). Operačný program pozostáva z ôsmich prioritných osí.

Na rozvoj cestnej infraštruktúry má ísť celkovo 1,936 mld. eur (zdroje EÚ sú 1,646 mld. eur a spolufinancovanie 290,38 mil. eur). Z týchto peňazí má byť postavených 118 kilometrov diaľnic, 78 kilometrov rýchlostných ciest a zmodernizovaných 289 kilometrov ciest prvej triedy. Hlavnou prioritou v tejto oblasti je dobudovať hlavnú diaľnicu D1 medzi Bratislavou a Košicami, ale aj D3 od Žiliny po hranice s Českou republikou a Poľskom.

Na železničnú infraštruktúru a obnovu mobilných prostriedkov je určených dovedna 1,207 mld. eur (1,026 mld. eur a 181,11 mil. eur), na verejnú osobnú dopravu 379,24 mil. eur (322,35 mil. eur a 56,89 mil. eur), na infraštruktúru vodnej dopravy 137 mil. eur (116,45 mil. eur a 20,55 mil. eur).

Operačný program Integrovaná infraštruktúra obsahuje súbor špecifických cieľov a

prioritných osí zahrňujúcich viacročné opatrenia na ich dosiahnutie. Tie sa budú realizovať s využitím finančnej pomoci z Kohézneho fondu a z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. „Zároveň vytvára prepojenie na ďalšie možnosti financovania aktivít v oblasti dopravy a informatizácie spoločnosti, ktoré ponúkajú finančné nástroje zriadené Európskou komisiou, resp. na národnej úrovni (Nástroj na prepájanie Európy, Slovenský investičný holding),“ spresnil hovorca rezortu dopravy Martin Kóňa.

Základom nového operačného programu je Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry do roku 2020, tzv. Masterplan. Tento strategický dokument je podľa ministerstva bezprecedentný svojím rozsahom a bude udávať tempo rozvoja dopravy v nasledujúcich rokoch. Podobný materiál bol vypracovaný a schválený aj v oblasti rozvoja informačnej spoločnosti.

Trh s bytmi ožil aj vďaka rekordne nízkym úrokovým sadzbám

24. 4. 2014

Index realitného zdravia sa na Slovensku v marci tohto roku zlepšil, keď dosiahol hodnotu 2,66. Oproti predchádzajúcemu mesiacu tak ide o zlepšenie o 0,16 bodu. „Meraná hodnota sa zlepšila po dvoch mesiacoch zotrvania na úrovni 2,80,“ hovorí analytik spoločnosti ČSOB Marek Gábriš.

Podľa zostavovateľa indexu, ktorým je Národná asociácia realitných kancelárií Slovenska (NARKS), znamená zníženie indexu, že sa realitným spoločnostiam v treťom mesiaci viac darilo, pričom trend by mal pokračovať aj v nasledujúcom období. „Ide o druhý signál v krátkom čase hovoriaci o oživení trhu,“ konštatuje M. Gábriš v súvislosti s prieskumom, ktorý ukázal, že v Bratislave sa v prvom štvrtroku 2014 znížila ponuka nových bytov medziročne o 13,3 percenta.

Vyššiu aktivitu v obchodovaní s bytmi si analytik vysvetľuje nižšími úrokovými sadzbami úverov na bývanie. Tie pri 1- až 5-ročnej fixácii klesli podľa štatistik Národnej banky Slovenska vo februári 2014 na rekordne nízku úroveň 3,74 perc. „Od apríla sa navyše zvýšila hranica na štátom dotovanú hypotéku pre mladých,“ dodáva M. Gábriš.

Index realitného zdravia, ktorý sprostredkúva NARKS, môže nadobudnúť hodnotu od 1 do 5, pričom najnižšia úroveň predstavuje najlepšie fungujúci a prosperujúci trh.

Dopravoprojekt zvýšil v roku 2013 zisk pred zdanením o 62,4 perc.

25. 4. 2014

Projektová spoločnosť Dopravoprojekt dosiahla v roku 2013 účtovný zisk pred zdanením vo výške 301,13-tisíc eur. V porovnaní s rokom 2012 je to o 62,4 percenta, resp. o 115,73-tis. eur viac. Ako oznámila firma, tento hospodársky výsledok zaznamenala napriek náročnej situácii na stavebnom trhu, hoci rok 2013 mal byť odrazovým mostíkom pre slovenské stavebníctvo. Celkové výnosy Dopravoprojektu vlni predstavovali 13,565 milióna eur (v roku 2012 dosiahli 13,987 mil. eur), celkové náklady bez dane z príjmov boli 13,264 mil. eur (predvlni 13,801 mil. eur). Valné zhromaždenie spoločnosti prerokovalo a schválilo minuloročné výsledky hospodárskej činnosti podniku 23. apríla.

Predseda predstavenstva a generálny riaditeľ Dopravoprojektu Gabriel Koczkáš označil minulý rok za stále náročný, a to napriek pozitívnym zmenám oproti roku 2012. „Zhodnotiť rok 2013 z pohľadu činnosti našej akciovanej spoločnosti je veľmi ťažká a náročná úloha. Od začiatku roku sme počúvali nielen z médií, ale aj zo zdrojov blízkych stavebnému priemyslu, že kríza posledných rokov je už za nami a spolu s ňou sa aj slovenské stavebníctvo odrazí od pomyselného dna,“ uviedol G. Koczkáš. Predpokladané oživenie celého sektora, vrátane oblasti projektovania, konzultačných a inžinierskych činností, sa malo prejaviť aj v raste počtu zákaziek. „Očakávania sa splnili iba čiastočne,“ dodal.

Spoločnosť predpokladá, že po kritických rokoch 2012 a 2013 prinesie terajší rok pozitívny obrat na stavebnom trhu a zvýšenie rozvoja dopravnej infraštruktúry. Dopravoprojekt chce byť podľa G. Koczkáša silnou a stabilnou spoločnosťou, ktorá prekoná aj krízu z minulých rokov a zachová si pozíciu lídra na trhu projekčných prác.

SR verejné investície platí predovšetkým z eurofondov

28. 4. 2014

Zdroje Európskej únie predstavujú takmer 80 percent verejných investícií na Slovensku. V programovom období rokov 2004 až 2013 bolo z fondov politiky súdržnosti vyčlenených 12,86 miliardy eur, hovorí Andrej Králik zo zastúpenia Európskej komisie v SR.

> Pokračovanie na s. 13

Od roku 2004, keď sa Slovensko stalo členom EÚ, pomohli európske zdroje realizovať rôznorodé projekty od výstavby ciest až po modernizáciu nemocníc.

Za uplynulých desať rokov sa podľa A. Kráľika z eurofondov postavilo viac ako sto kilometrov diaľnic a rýchlostných komunikácií, ďalších 112 kilometrov je vo výstavbe. Postaviť či zmodernizovať sa podarilo aj 1 830 kilometrov ciest prvej, druhej a tretej triedy. Rovnako tak sa vďaka zdrojom z EÚ investovalo do modernizácie vyše 100 kilometrov železníc, do nákupu nových vlakov či prostriedkov mestskej hromadnej dopravy.

Investície smerovali aj na rekonštrukciu viac ako tisíce škôl, 56 nemocníc a 208 zariadení sociálnej starostlivosti. EÚ podporila takisto obnovu 843 sídel a verejných priestranstiev na Slovensku. „Z európskych prostriedkov sa postavilo 26 priemyselných parkov a poskytlo priamu podporu pre vyše 572 malých a stredných podnikov. Podpora smerovala pre 116 vedeckých inštitúcií, ako aj na podporu inovačných aktivít v podnikoch,“ konštatuje A. Králik.

Stavebná produkcia v SR zaostala za priemerom EÚ

28. 4. 2014

Sezónne očistená stavebná produkcia v Eurozóne aj v Európskej únii sa vo februári 2014 v porovnaní s januárom t.r. zvýšila o 0,1 percenta. Medziročne bola februárová stavebná výroba eurozóny vyššia o 6,7 perc., v rámci celej EÚ vzrástla o 5,5 perc., oznámil štatistický úrad Eurostat.

Na Slovensku sa výkon stavebného sektora vo februári medzičasne aj medziročne vyvíjal horšie v porovnaní s priemerom za celú eurozónu aj EÚ. Medzičasne stavebná výroba SR klesla o 1,6 perc., za vlaňajším februárom zaostala o 3,5 perc.

Medzičasne stavebná produkcia vzrástla najviac v Poľsku (o 17,4 perc.), Maďarsku (8,2 perc.) a Španielsku (3 perc.). Najväčší pokles zaznamenali v Slovinsku (o 4,9 perc.), Taliansku (-3,7 perc.) a vo Veľkej Británii (-2,8 perc.). V medziročnom porovnaní sa februárová stavebná produkcia najvýraznejšie zvýšila v Slovinsku (o 33,1 perc.), Maďarsku (28,3 perc.), Španielsku (23,9 perc.), Poľsku (14,4 perc.) a Nemecku (14,1 perc.). Najväčší útlm oproti vlaňajšiemu februáru evidovali v Rumunsku (o 14,7 perc.) Portugalsku (-11,5 perc.) a Taliansku (-7,9 perc.).

Slovenské stavebníctvo vo februári podľa analytikov sklamal

Stavebníctvo na Slovensku vo februári sklamal. Prekvapujúco silný pokles, až o 14 perc., zaznamenala najmä výstavba infraštruktúry, a to aj napriek priaznivým poveternostným podmienkam. Uviedol to v reakcii na údaje Štatistického úradu SR o februárovej stavebnej produkcii analytik UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia Ľubomír Koršňák.

„Ide pritom o prvý medziročný pokles v tomto segmente od júna minulého roku. V miernom medziročnom poklese (o 2,6 perc.) však pokračovala aj výstavba budov, ktorú v posledných mesiacoch ťahali nadol najmä nebytové budovy,“ konštatoval.

Očakávaná intenzívnejšia výstavba diaľnic, ale aj postupné zotavovanie segmentu výstavby budov, by mali podľa neho stavebníctvo v nasledujúcich mesiacoch opäť vrátiť do rastových čísel. „Po piatich rokoch nepretržitého poklesu očakávame, že za rok 2014 vykáže stavebníctvo konečne medziročný rast produkcie,“ dodal Ľ. Koršňák.

„Celoročný vzostup stavebníctva odhadujeme na úrovni 1 perc. Februárový výkon takémuto rastu síce nenasvedčuje, ale vyhladky stavebníctva áno. Konjunkturálny prieskum medzi stavebnými podnikmi dlhodobu ukazuje návrat ich dôvery v ekonomiku. Marcový prieskum priniesol osobitne povzbudivé výsledky na poli zamestnanosti v tomto sektore,“ poznamenal makroekonom VÚB banky Andrej Arady.

Zamestnávateľia v stavebníctve podľa neho nateraz v podstate neplánujú ďalšie prepúšťanie, a to vôbec prvýkrát od začiatku roku 2009. „Podniky majú totiž podľa týchto prieskumov zabezpečenú činnosť na obdobie najbližších 12 mesiacov, čo je historicky najdlhšie obdobie, čo znižuje mieru neistoty. Dlhé obdobie zabezpečenej činnosti naznačuje, že nárast optimizmu ťahajú predovšetkým veľké firmy, ktoré sa zúčastňujú na veľkých zákazkách,“ dodal A. Arady.

Kolektívna zmluva v stavebníctve sa rozšíri na ďalšie spoločnosti

28. 4. 2014

Zváz stavebných podnikateľov Slovenska (ZSPS) a Integrovaný odborový zväz (IOZ) sa dohodli na rozšírení záväznosti Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre stavebné spoločnosti na roky 2012 až 2015 pre

ďalších zamestnávateľov v sektore. Vyplyva to zo spoločného návrhu zamestnávateľov a odborárov v stavebníctve, ktorý zverejnilo ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny. Príslušné stavebné firmy môžu oznámiť ministerstvu pripomenky k návrhu na rozšírenie záväznosti kolektívnej zmluvy do 30 dní od jeho zverejnenia.

Pracovníci v stavebníctve majú podľa druhého dodatku ku kolektívnej zmluve, platného od 1. marca 2014, nárok na minimálnu mzdu od 352 eur mesačne v najnižšom, prvom tarifnom stupni do 725,98 eura v najvyššom, 12. stupni.

ZSPS a IOZ, ktorý zastupuje aj pracovníkov v stavebníctve, sa dohodli na novej kolektívnej zmluve vyššieho stupňa na roky 2012 až 2015 až po troch kolách vyjednávania. Účinnosť nadobudla 1. marca 2012 a nahradila zmluvu na roky 2008 až 2011. Nová kolektívna zmluva sa pri podpísaní vzťahovala na 36-tisíc zamestnancov v stavebnom odvetví. ZSPS má okolo sto členov zastupujúcich najmä najväčšie stavebné spoločnosti. V stavebníctve pracovalo v roku 2013 priemerne takmer 233-tis. osôb, ich počet medziročne klesol o 4 percentá.

Pri predošlej kolektívnej zmluve sa na uzavretí štvrtého dodatku k nej ZSPS a IOZ v júni 2011 dohodli až s pomocou sprostredkovateľa z ministerstva práce. Podľa úpravy, ktorá platila do konca roku 2011, sa najnižšie tri z 12 minimálnych mzdových stupňov zvýšili o 3 perc. a dosiahli mesačne 317 eur, 318,78 eura a 322,37 eura.

Štvrtý stupeň vzrástol o 1,5 perc. na 347,30 eura, piaty a šiesty stupeň sa zvýšili o 1 perc. na 377,90 a 412,03 eura. Polovica minimálnych mzdových taríf vzrástla vtedy mierne v súvislosti s novým zákonom o minimálnej mzde. Ostatných šesť minimálnych mzdových stupňov zostalo nezmenených v rozsahu od 444,49 eura do 683,62 eura.

„Súčasná hospodárska situácia neumožňuje vyšší nárast minimálnych mzdových taríf,“ povedal v júni 2011 prezident ZSPS Zsolt Lukáč. Zdĺhavú cestu k dosiahnutiu dohody s odborármi pritom nepovažoval za konflikt. „Spor má skôr dlhodobé riešenie. Odbory zastupujúce zamestnancov majú svoje záujmy, takisto zamestnávateľia majú svoj pohľad na vec. Nie každý kvázikonflikt môže spôsobiť väčšie otrasy, a preto sme obidvaja dobrovoľne využili sprostredkovateľa, aby sme zmiernili hrany,“ dodal Z. Lukáč.

Články sú usporiadané podľa dátumu ich vydania

□

Technické normy

Slovenské technické normy v sektore stavebníctva a výstavby

V spolupráci so Slovenským ústavom technickej normalizácie (SÚTN) Mesačník slovenského stavebníctva publikuje informácie o nových slovenských technických normách vydaných v sektore stavebníctva a výstavby.

V prípade záujmu môžu čitatelia navštíviť stránku Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR www.unms.sk – virtuálnu predajňu technických noriem, kde sa bez registrácie môžu oboznámiť so základnými informáciami o každej technickej norme

vrátane ceny, informácie o jazyku normy, v prípade noriem preložených do slovenského jazyka informácie o predmete normy, prípadne informácie o nahradených normách.

Každú normu si možno objednať v tlačenej alebo elektronickej podobe. Elektronicná podoba normy existuje v troch verziách:

a) bez možnosti tlače a prenosu textu a obrázkov (iba na čítanie),

b) bez možnosti tlače s možnosťou prenosu textu a obrázkov,

c) s možnosťou tlače s prenosom textu a obrázkov.

Do vašej pozornosti ešte kladieme sekciu [Dôležité upozornenia k STN, sekciu o Eurokódoch](#) s aktualizovaným zoznamom Eurokód-

dov a ich národných príloh platných v SR, ďalej informačnú službu o medzinárodných, európskych a slovenských technických normách (tel. 02/602 94 452, 02/602 94 315, e-mail: info@sutn.gov.sk) a [službu vysvetlenia ustanovení STN](#). Ďalšie informácie o posudzovaní zhody, práci v technických komisiách pri schvaľovaní noriem a iné možno nájsť na webovej stránke www.sutn.sk.

SÚTN sa stal odborom ÚNMS

Od začiatku tohto roku sa [SÚTN stal odborom](#) Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR (ÚNMS). Dňa 31. decembra 2013 zrušil úrad interným riadiacim aktom príspevkovú organizáciu SÚTN, pričom od 1. januára 2014 prešlo vecné a finančné vymedzenie majetku vrátane súvisiacich práv a záväzkov ústavu v celom rozsahu na zriaďovateľa, ktorým je ÚNMS. Všetky činnosti, ktoré ústav dosiaľ zabezpečoval, budú ďalej vykonávané v rámci novovytvoreného odboru ÚNMS pod názvom Slovenský ústav technickej normalizácie.

Slovenské technické normy / apríl 2014¹

Ponuka STN, ich zmien a opráv vydaných tlačou a oznámením vo Vestníku ÚNMS SR¹

Označenie a triediaci znak

Názov

STN ISO 2709
(01 0148)

Informácie a dokumentácia. Formát na výmenu informácií
(ISO 2709: 2008)

STN P CEN ISO/TS 17444-2
(01 8578)

Elektronický výber poplatkov. Spoplatňovanie. Časť 2: Hodnotiaci rámec (ISO/TS 17444-2: 2013) **)**
(CEN ISO/TS 17444-2: 2013, ISO/TS 17444-2: 2013)

STN EN ISO 9606-1
(05 0712)

Kvalifikačné skúšky zvaračov. Tavné zváranie. Časť 1: Ocele (ISO 9606-1:2012 vrátane Cor 1:2012) **)**
(EN ISO 9606-1: 2013, ISO 9606-1: 2012, ISO 9606-1:2012/Cor 1: 2012)

STN EN ISO 14113
(05 2128)

Zariadenia na plameňové zváranie. Gumové a plastové hadicové zostavy na priemyselné plyny do maximálneho prevádzkového tlaku 450 barov (45 MPa) (ISO 14113: 2013) **)**
(EN ISO 14113: 2013, ISO 14113: 2013)

STN EN 12098-1
(06 0330)

Regulácia vykurovacích systémov. Časť 1: Regulačné zariadenia teplovodných vykurovacích systémov
(EN 12098-1: 2013)

STN EN ISO 10360-8
(25 2011)

Geometrické špecifikácie výrobkov (GPS). Akceptačné a verifikačné skúšky súradnicových meracích strojov (CMM). Časť 8: CMM vybavené optickými senzormi vzdialenosti (ISO 10360-8: 2013) **)**
(EN ISO 10360-8: 2013, ISO 10360-8: 2013)

[> Pokračovanie na s. 15](#)

STN EN ISO 10360-9 (25 2011)	Geometrické špecifikácie výrobkov (GPS). Akceptačné a verifikačné skúšky súradnicových meracích strojov (CMM). Časť 9: Súradnicové meracie stroje s viacsonďovými systémami (ISO 10360-9: 2013) ****) (EN ISO 10360-9: 2013, ISO 10360-9: 2013)
STN EN 81-77 (27 4003)	Bezpečnostné pravidlá na konštrukciu a montáž výťahov. Osobitné používanie osobných výťahov a nákladných výťahov s povolenou dopravou osôb. Časť 77: Výťahy vystavené seizmickým podmienkam ****) (EN 81-77: 2013)
STN EN 474-1+A4 (27 5340)	Stroje na zemné práce. Bezpečnosť. Časť 1: Všeobecné požiadavky ****) (EN 474-1:2006+A4: 2013)
STN EN 50110-1 (33 2100)	Prevádzka elektrických inštalácií. Časť 1: Všeobecné požiadavky (EN 50110-1: 2013)
TNI CLC/TR 50608 (35 4520)	Projekty smart grid v Európe ****) (CLC/TR 50608: 2013)
STN EN 50174-3 (36 9071)	Informačná technika. Inštalácia káblových rozvodov. Časť 3: Plánovanie a postupy inštalácie mimo budov ****) (EN 50174-3: 2013)
STN EN ISO 18265 (42 0372)	Kovové materiály. Prevod hodnôt tvrdosti (ISO 18265: 2013) ****) (EN ISO 18265: 2013, ISO 18265: 2013)
STN EN 485-2 (42 7332)	Hliník a zliatiny hliníka. Plechy, pásy a hrubé plechy. Časť 2: Mechanické vlastnosti ****) (EN 485-2: 2013)
STN EN 755-2 (42 7511)	Hliník a zliatiny hliníka. Lisované tyče, rúry a profily. Časť 2: Mechanické vlastnosti ****) (EN 755-2: 2013)
STN EN 754-2 (42 7512)	Hliník a zliatiny hliníka. Tyče a rúry ťahané za studena. Časť 2: Mechanické vlastnosti ****) (EN 754-2: 2013)
STN EN 15383+A1 (64 3159)	Potrúbné systémy z plastov na kanalizačné potrubia a stoky. Sklené lamináty (GRP) na báze polyesterovej živice (UP). Vstupné šachty a revízne komory *) (EN 15383:2012+A1: 2013)
TNI CEN/TR 16625 (72 7630)	Hydroizolačné pásy a fólie. Štatistická definícia hraničnej a výrobcom deklarovanej hodnoty (MLV a MDV) - 95 % štatistika ****) (CEN/TR 16625: 2013)
STN EN 1793-1 (73 6041)	Zariadenia na zníženie hluku z cestnej dopravy. Skúšobná metóda na určovanie akustických vlastností. Časť 1: Vlastné charakteristiky zvukovej pohltivosti (EN 1793-1: 2012)
STN EN 1793-2 (73 6041)	Zariadenia na zníženie hluku z cestnej dopravy. Skúšobná metóda na určovanie akustických vlastností. Časť 2: Vlastné charakteristiky vzduchovej nepriezvučnosti v podmienkach rozptýleného zvukového poľa (EN 1793-2: 2012)

[> Pokračovanie na s. 16](#)

STN EN 1793-6
(73 6041)

Zariadenia na zníženie hluku z cestnej dopravy. Skúšobná metóda na určovanie akustických vlastností. Časť 6: Vlastné charakteristiky - In situ hodnoty vzduchovej nepriezvučnosti v podmienkach priameho zvukového poľa
(EN 1793-6: 2012)

STN EN 12697-41
(73 6160)

Asfaltové zmesi. Skúšobné metódy pre asfaltové zmesi spracúvané za horúca. Časť 41: Odolnosť proti rozmrazovacím prostriedkom
(EN 12697-41: 2013)

STN P CEN/TS 14807
(73 6634)

Potrubné systémy z plastov. Sklené lamináty (GRP) na báze nenasýtenej polyesterovej živice (UP). Smernice na statický výpočet GRP-UP potrubí uložených v zemi **)**
(CEN/TS 14807: 2013)

STN EN 14509
(74 7721)

Samonosné izolačné (sendvičové) panely s obojstranným kovovým opláštením. Priemyselne vyrábané výrobky. Špecifikácie **)**
(EN 14509: 2013)

STN P CEN/TS 16354
(80 4447)

Laminátové podlahové krytiny. Podložky. Špecifikácia, požiadavky a skúšobné metódy **)**
(CEN/TS 16354: 2013)

Pozn.

- > ¹ Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR
- > Normy označené *) preberajú medzinárodné alebo európske normy prevzatím originálu (súčasťou normy je národný predhovor a znenie normy v pôvodnom jazyku).
- > Normy označené **) preberajú medzinárodné alebo európske normy v jazyku člena CEN/CENELEC s národnou titulnou stranou.
- > Normy označené ***) preberajú medzinárodné alebo európske normy oznámením vo Vestníku ÚNMS SR (bez vydania titulnej strany STN tlačou).

□